

Hva er grunnleggende ferdigheter?

Grunnleggende ferdigheter er en del av kompetansen i fag og nødvendige redskaper for læring og utvikling. De er også en forutsetning for å kunne vise kompetanse.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 18.11.2019

De fem grunnleggende ferdighetene i læreplanverket er:

- Å kunne lese
- Å kunne skrive
- Å kunne regne
- Muntlige ferdigheter
- Digitale ferdigheter

Skolen skal legge til rette for og støtte elevenes utvikling av de fem grunnleggende ferdighetene gjennom hele opplæringsløpet. Overordnet del 2.3

Støtte til oppfølging i lesning og regning

- Støtte til å jobbe med leseferdigheter
- Støtte til å jobbe med regneferdigheter

Ferdighetene har betydning for utviklingen av elevenes identitet og sosiale relasjoner, for utdanning og arbeid, og for deltakelse i samfunnsliv.

Utvikle ferdighetene gjennom fag

De grunnleggende ferdighetene hører hjemme i alle fag, men fagene spiller ulike roller i utviklingen av de forskjellige ferdighetene. Læreplanene uttrykker derfor ferdighetene på ulik måte og i varierende grad, avhengig av hvordan vi forstår ferdigheten i faget, og hvilken funksjon den har som del av kompetansen i faget.

Enkelte fag har et større ansvar enn andre. Norsk har et særlig ansvar for utviklingen av muntlige ferdigheter, og et særlig ansvar for opplæringen i å kunne skrive og i å kunne lese. Matematikk har et særlig ansvar for opplæringen i å kunne regne. Samfunnsfag har et særlig ansvar for at elevene utvikler digitalt medborgerskap.

Hva de grunnleggende ferdighetene innebærer i det enkelte fag kommer til uttrykk gjennom egne tekster under «Om faget» i den enkelte læreplan. I fag som går over flere trinn, beskriver tekstene også hvordan ferdighetene utvikles.

Ferdighetene er integrert i kompetansemål

De grunnleggende ferdighetene er integrert i kompetansemål, som en del av den kompetansen eleven skal utvikle i det aktuelle faget. I noen kompetansemål står det spesifikt at elevene for eksempel skal regne eller skrive.

Andre kompetansemål er formulert slik at ingen av ferdighetene er nevnt spesifikt, og det kan da være aktuelt å arbeide med en eller flere av de grunnleggende ferdighetene. Et eksempel på det er dette kompetansemålet i engelsk etter 7. trinn, der elevene skal kunne «utforske levemåter og tradisjoner i ulike samfunn i den engelskspråklige verden og i Norge og reflektere over identitet og kulturell tilhørighet». Dette kompetansemålet kan for eksempel jobbes med gjennom å uttrykke seg muntlig eller skriftlig.

Hvis du skrur på støtten i læreplanvisningen, får du opp eksempler på sammenhenger mellom grunnleggende ferdigheter og kompetansemål. [Se demo av læreplanvisning](#)

Opplæringen i faget skal dekke de grunnleggende ferdighetene slik de er beskrevet i "Om faget" og slik de kommer til uttrykk i kompetansemålene.

Rammeverket for grunnleggende ferdigheter ligger til grunn for den kompetansen elevene og lærlingene skal utvikle i det enkelte fag.

Aktuelle nettsteder

[Lesesenteret](#)

[Skrivesenteret](#)

[Språkløyper](#)